

กระทู้ถามที่ ๑๓๑๓ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การจ่ายเงินค่าตอบแทนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาปนนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เทศบาลนครหาดใหญ่ ได้ร้องเรียนว่าเทศบาลนครหาดใหญ่จ่ายเงินค่าตอบแทนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ไม่ครบ โดยอ้างว่าหากผู้ใดไม่ส่งรายงานประจำเดือนจะถูกหักเงินจำนวน ๖๐๐ บาท เข้ากองกลางไว้ สร้างความเดือดร้อนให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ผู้สูงอายุประมาณเดือนละ ๑๕๐ คน ที่ไม่ได้เขียนรายงานส่ง จึงขอเรียนถามว่า

๑. ปัจจุบันมีระเบียบการจ่ายเงินค่าตอบแทนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. ในแต่ละเดือนมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่ส่งและไม่ส่งรายงานผลงานเป็นจำนวนเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

๓. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ส่วนใหญ่ โดยเฉพาะที่เป็นผู้สูงอายุ นั้นทำงานมาเป็นเวลานานแม้จะไม่ได้รับค่าตอบแทนก็ตาม การกำหนดให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ต้องส่งรายงานผลงานทุกเดือนเป็นเรื่องยุ่งยาก รัฐบาลจะมีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๓๑๓ ร.

ของ นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การจ่ายเงินค่าตอบแทนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การจ่ายเงิน
ค่าตอบแทนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

ขอเรียนว่า รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเป็นค่าป่วยการสำหรับ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการส่งเสริมบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ
หมู่บ้าน (อสม.) ทั่วประเทศ ให้ปฏิบัติงานเชิงรุกในการส่งเสริมสุขภาพในท้องถิ่นและชุมชน การดูแล
เด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ การดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาล และการเฝ้าระวังโรคในชุมชนเป็นรายเดือน
ในอัตรา ๖๐๐ บาทต่อคน โดยใช้ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าป่วยการ
ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นแนวทางในการดำเนินการจ่าย
ค่าป่วยการของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่ได้กำหนดว่าอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่จะมีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ตามระเบียบนี้จะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงาน
โดยมีผลงานและบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. มีระยะเวลาในการทำงานที่แน่นอน อย่างน้อย ๑ วันต่อสัปดาห์ หรืออย่างน้อย ๔ วัน
ต่อเดือน ในกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้จะต้องมีการอบรมการดำเนินกิจกรรม
และการรายงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อย่างเป็นระบบตามแนวทาง
ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดและปัญหาของพื้นที่

๒. มีการอบรมและปฏิบัติหน้าที่จริงในหมู่บ้านหรือชุมชนและมีการรายงานของอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อย่างเป็นระบบตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๓. มีการลงชื่อปฏิบัติงานในการเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นหลักฐานโดยมี
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประธานชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ระดับตำบล
เป็นผู้ตรวจสอบและรับรอง

๔. มีการรายงานผลการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขเป็นประจำทุกเดือน โดยมี
เจ้าหน้าที่สาธารณสุขรับรองผลการดำเนินงานในฐานะผู้สนับสนุนด้านวิชาการ และการพัฒนาศักยภาพ
และประธานชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ระดับตำบล รับรองผลการดำเนินงาน
ในฐานะผู้ติดตามกำกับการทำงานของ อสม.ในตำบลให้เป็นระบบ

คำตอบข้อที่ ๒

ขอเรียนว่า ในแต่ละเดือนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ของจังหวัดสงขลา
จำนวน ๑๖,๒๕๗ คน มีการส่งและไม่ส่งรายงานผลงาน ดังนี้

เดือน/ปี	จำนวน อสม.ที่ส่งรายงาน	จำนวน อสม.ที่ไม่ส่งรายงาน
ตุลาคม ๒๕๕๒	๑๖,๑๒๑	๑๓๖
พฤศจิกายน ๒๕๕๒	๑๖,๑๑๒	๑๔๕
ธันวาคม ๒๕๕๒	๑๖,๑๓๒	๑๒๕
มกราคม ๒๕๕๓	๑๖,๑๑๓	๑๔๔
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	๑๖,๑๑๓	๑๔๔
มีนาคม ๒๕๕๓	๑๖,๑๑๒	๑๔๕
เมษายน ๒๕๕๓	๑๖,๑๑๒	๑๔๕
พฤษภาคม ๒๕๕๓	๑๖,๑๑๓	๑๔๔
มิถุนายน ๒๕๕๓	๑๖,๑๒๐	๑๓๗
กรกฎาคม ๒๕๕๓	๑๖,๑๑๕	๑๔๒
สิงหาคม ๒๕๕๓	๑๖,๑๑๕	๑๔๒
กันยายน ๒๕๕๓	๑๖,๑๑๖	๑๔๑

คำตอบข้อที่ ๓

ขอเรียนว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งมีบทบาทในการเป็นผู้นำการดำเนินงานพัฒนาสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง (Change agents) พฤติกรรมด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนในชุมชน และมีหน้าที่แก้ข่าวร้าย กระจายข่าวดี ซึ่บริการ ประสานงานสาธารณสุข บำบัดทุกข์ประชาชน ดำรงตนเป็นตัวอย่างที่ดี ในแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชนหนึ่ง ๆ โดยทั่วไปจะมี อสม. ประมาณ ๑๐ - ๒๐ คนต่อหมู่บ้าน/ชุมชน ขึ้นอยู่กับจำนวนหลังคาเรือนของหมู่บ้าน/ชุมชนนั้น ๆ (พื้นที่ชนบท/ชานเมือง : อสม. ๑ คน ต่อ ๘ - ๑๕ หลังคาเรือน เขตชุมชนแออัด : อสม. ๑ คน ต่อ ๒๐ - ๓๐ หลังคาเรือน) โดยคุณสมบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ประการหนึ่งคือต้องเป็นผู้ที่อ่านหนังสือออกเขียนหนังสือได้ และตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชิงรุก พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของ อสม. ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน พร้อมทั้งจัดทำรายงานในแต่ละเดือน ทั้งนี้ในปี ๒๕๕๔ กองสนับสนุนสุขภาพประชาชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบการบันทึกรายงาน โดยการให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) นัดกันมาประชุมพูดคุยร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของสถานบริการสาธารณสุขที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งนำสมุดบันทึกประจำตัวมาสรุปผลงานร่วมกันแล้วเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะเป็นผู้รวบรวมรายงาน เพื่อดำเนินการส่งตามลำดับขั้นตอนต่อไป